

Forebygging virker - Ansvarlig alkoholhåndtering i Trøndelag

Prosjektet Ansvarlig alkoholhåndtering i Nord-Trøndelag hadde som målsetting å øke debutalderen for alkohol hos ungdommene i Nord-Trøndelag med et år. De foreløpige tallene som er kommet fra UngHunt 4 viser at vi nådde målet!

Rådataen hvor 6500,- av de 7800,- ungdommene som er invitert så langt har svart, viser at **debutalderen for alkohol er gått opp fra 14,6 år til 16,4 år hos jenter og fra 14,4 år til 15,2 år hos guttene.**

Totalt vil 11 600 ungdommer bli invitert til å delta på Ung Hunt, og den endelige kvalitetssikringen av dataen vil ikke skje før man er helt ferdig i januar 2019. Dette er altså ikke endelige tall, men de gir en spennende pekepinn på utviklingen.

Ville debut alderen økt uansett?

Med stor sannsynlighet ville debutalderen økt uansett. Ungdommene drikker alkohol senere i nesten hele Norge. Grunnen er sammensatt og handler om mange faktorer. Nord-Trøndelag hadde imidlertid behov for å sette ekstra fokus på alkoholdebut siden vi var et av fylkene hvor ungdommene prøvde alkohol tidligst. Den jobben som ungdommene, foreldre, skolene, kommunene, arrangører av festivaler, lag og foreninger har gjort for å skape gode og inkluderende nærmiljø ser vi er uvurderlig i det rusforebyggende arbeidet som er gjennomført de siste årene. Det er jobbet iherdig med ulike forebyggingstiltak i gjennom mange år, og antagelig er det dette vi ser effekten av.

Men fremfor alt – hovedgrunnen er at vi har fantastisk flotte ungdommer i Trøndelag.

Ansvarlig alkoholhåndtering i Trøndelag

I Nord-Trøndelag har vi i prosjektet fått til en mobilisering med økt fokus på skadevirkningene av alkohol. Fylkesmannen, politiet, KS, fylkeskommunen, KoRus-Midt, NHO og FFO jobbet sammen for å få innbyggerne i Nord-Trøndelag til å redusere de langsiktige skadene av alkohol. Arbeidet var kunnskapsbasert der vi la vekt på at dersom vi skulle redusere skadevirkningene for enkeltinnbyggerne og for Nord-Trøndelags samfunnet, var vi avhengig av et bredt engasjement hvor alle tok sitt ansvar.

Arbeidet med å etablere en mere ansvarlig alkoholkultur i Nord-Trøndelag har blitt godt mottatt av alle som har vært involvert i arbeidet. Økningen av debutalderen gir oss tro på at vi over tid kan endre drikkemønster og holdningene til bruk av alkohol.

Hvorfor er vi så opptatt av debutalder

Alkoholloven setter forbud mot salg, skjenking og overdragelse av alkohol til ungdom under 18 år. I Trøndelag er det fortsatt i mange miljøer en del av kulturen at ungdom drikker alkohol når de er konfirmert. Debutalderen på alkohol i Trøndelag har vært lavere enn landet for øvrig. Vi vet at det konsumeres mye alkohol i tilknytning til russefeiring, klasseseter og lukka fester. Den trønderske festkulturen er også i for stor grad preget av personer som er åpenbart beruset.

Det er viktig å jobbe for at ungdom utsetter alkoholbruken så lenge som mulig. Tidlig debut kan knyttes til høyt og risikofylt alkoholkonsum senere i livet. Det er også avgjørende å unngå tidlig beruselse for å hindre at ungdommene skader seg selv eller andre i fylla.

Et stort alkoholforbruk kan hemme ungdoms fysiske og mentale utvikling og kan kobles til flere problemer som seksuelle overgrep, vold, bruk av andre rusmidler, skulking og redusert skoleprestasjon.

Foreldres betydning for ungdoms rusvaner

De fleste ungdommer lytter mere til hva foreldrene mener om rusmiddelbruk, enn til jevnaldrende. De har respekt for de grenser foreldrene setter. Det har derfor vært naturlig å fokusere på at vi forventer at foreldrene er tydelige på at aldersgrensen for alkohol er 18 år. Vi ønsker ikke at Trøndelag skal være et fylke hvor det er en vanlig oppfattelse og holdning at ungdommer starter å drikke alkohol i konfirmasjonsalderen og her er foreldres grensesetting viktig.

Politiets arbeid i helgene knytter seg i stor grad til alkoholbruk

Som politiet har påpekt i arbeidet med prosjektet så ser vi at fire av fem voldsmenn, og to av tre offer i voldssaker er beruset. Vi ser også at med beruselse øker sannsynligheten for å bli gjerningsmann og offer i sedelighetssaker.

Alkohol er den enkeltfaktoren som har størst innvirkning på etterspørselen av politi. I helgene legger alkoholrelaterte oppdrag beslag på nær all politiressurs. Forskning viser at bruk av alkohol og narkotika bør sees i sammenheng, blant annet fordi tidlig alkoholdebut øker risikoen for bruk av narkotika. Alt for ofte kommer politiet over berusede ungdommer og fester hvor mindreårige drikker alkohol. Vi ser også at noen ungdommer på grunn av alkoholbruken kommer ut for situasjoner som gjør livet deres vanskelig. Med å utsette alkoholdebuten vil færre ungdommer få disse problemene. Politiet har sett at å sette fokus på alkoholkultur har hatt god effekt.

Forebygging av skadevirkninger knyttet til alkohol fortsetter

Mange aktører i Trøndelag har fokus på alkoholforebygging og gjør en god og viktig jobb. Vi har stor tro på at å sette et helhetlig fokus er viktig for å øke debutalderen. Vi kan som nevnt ikke si at tiltakene som er igangsatt i Nord-Trøndelag alene er årsaken til at debutalderen er økt, men vi antar at prosjektet har vært en medvirkende faktor. De som jobber med forebygging fortsetter arbeidet mot en mer ansvarlig alkoholkultur, og et av målene må være å heve debutalderen med enda et år til HUNT5.

Vårt håp er at alle ungdommer i Trøndelag skal ha en ungdomstid fylt med glede, spenning og samhold. Det tror vi best kan skje ved at vi fortsetter arbeidet med å skape gode og trygge oppvekstmiljø med en ansvarlig alkoholkultur.

Sivert Bragstad Rannem
Politiinspektør leder
for Felles forebyggende enhet Trøndelag.

Thea H Kveinå
Seniorrådgiver
Fylkesmannen i Trøndelag

	Ung HUNT 3	Ung HUNT 4
Jente	14,6 år	16,4 år
Gutt	14,4 år	15,2 år